

Justiskomiteen
Stortinget

0026 Oslo

Deres referanse:

Vår referanse: 15/00134-13

Vår dato: 19.10.2022

Fellesorganisasjonen (FO)

Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

FOs innspill til representantforslag om å inkorporere FN-konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lovgivning

FO er fagforeningen for sosialarbeidere. FO organiserer nærmere 35 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Det vises til representantforslag 158 S (2021 – 2022) fra Rødt om å inkorporere FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i menneskerettsloven.

FO støtter representantforslaget om at Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å inkorporere FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i menneskerettsloven. Vi støtter også forslaget om at Stortinget ber regjeringen fremme en sak om å ratifisere tilleggsprotokollene til CRPD.

FO jobber for å bedre levekårene og rettssikkerheten til personer med nedsatt funksjonsevne. Å nå målet om at Norge skal inkorporere CRPD i menneskerettsloven har vært en sentral del av dette arbeidet. Vi mener at en inkorporering av CRPD i norsk lov vil stille strengere krav til ivaretagelse av rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne. Samtidig tror vi at dette vil bidra til bedre livskvalitet, mindre diskriminering og styrket likestilling. Dette vil dessuten kunne bedre- og fornye helse- og omsorgstjenestene, fordi en lovendring vil tvinge fram økt bevissthet rundt rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne. FO legger merke til at kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen anerkjenner både at det forekommer diskriminering av

personer med funksjonsnedsettelse, og at denne gruppa har behov for et styrket rettsvern¹.

FO var skuffet da det ikke ble flertall for å inkorporere CRPD i norsk lov i Stortingets behandling av forslaget i mars 2019. Personer med nedsatt funksjonsevne har i årtier opplevd daglige brudd på menneskerettighetene. Dette er godt dokumentert, blant annet i NOU 2016:17 *På lik linje*² og Helsetilsynets oppsummeringsrapport *Det gjelder livet*³ etter landsomfattende tilsyn i 2016.

FO jobber for at levevilkårene til personer med utviklingshemming skal styrkes. Dette engasjementet kommer blant annet av et bredt datagrunnlag som konkluderer med at denne gruppa blir hindret i samfunnsdeltakelse og at deres rettsvern er svekket sammenliknet med resten av befolkningen. Ikke minst er det dokumentert at manglende kompetanse hos tjenesteyterne gjennomgående er en utfordring i tjenester til personer med utviklingshemming. Både kommunene og spesialisthelsetjenestene mangler nødvendig kjennskap til- og kunnskap om utviklingshemmede og deres rettigheter, utfordringer og behov. FOs rapport *Ingen tid å miste – en kartlegging av kompetansesituasjonen i tjenester til personer med utviklingshemming*⁴, dokumenterer blant annet en urovekkende lav andel ansatte med treårig høyskoleutdanning generelt, og vernepleiere spesielt. Videre viser den utstrakt bruk av ansatte i deltidsstillinger, mange i svært lave stillingsbrøker. Vi mener det er særlig kritisk at over halvparten av de ansatte er uten formell helse- og sosialfaglig utdanning og jobber mindre enn ti timer i uken.

Det er på høy tid at også Norge tar ansvar for å oppfylle menneskerettighetenes krav om å sikre likestilling for mennesker med funksjonsnedsettelse, og hindre fortsatt diskriminering. Norge må inkorporere FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i menneskerettsloven. Dette er et sterkt bidrag til å styrke rettssikkerheten-, rettighetene- og likeverdet til personer med nedsatt funksjonsevne.

Med vennlig hilsen

Sign
Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Sign
Maria Strømman Berteig
Rådgiver

¹ [Regjeringa vil inkorporere CRPD i norsk lov - regjeringen.no](#)

² [NOU 2016: 17 \(regjeringen.no\)](#)

³ [Det gjelder livet. Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2016 med kommunale helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming Rapport fra Helsetilsynet 4/2017](#)

⁴ [Rapport komp i tjenester til utviklingshemmede.pdf \(fo.no\)](#)